

ВИКОРИСТАННЯ СХЕМАТИЧНИХ ОПОР У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Андрущенко А. О. (м. Харків)

Граматична схема як засіб ілюстрації словесного пояснення викладача потребує активної розумової діяльності й граматичної абстракції. Схема розглядається як спосіб узагальнення реальної дійсності [2], наприклад, схему *futur immédiat* дієслів I-III груп можна показати так [1]:

Je	vais	<i>travailler.</i>
Tu	vas	<i>dessiner.</i>
Il/Elle	va	<i>obéir.</i>
Nous	allons	<i>agir.</i>
Vous	allez	<i>partir.</i>
Ils/Elles	vont	<i>lire.</i>

За результатами досліджень [2], основними ознаками схеми, що сприяють ефективному формуванню граматичних навичок, є узагальненість, наочність, конкретизація, динамічність, репрезентативність, функціональна спрямованість.

При навчанні іншомовного висловлювання схема виконує ряд функцій [2]: по-перше, вона полегшує процес узагальнення граматичних відношень, виступаючи загальною формулою, в яку можна підставити будь-яке значення; по-друге, за допомогою схеми послідовність лексичних одиниць перетворюється на наочний план дій, що особливо важливо для породження мовленнєвого висловлювання; по-третє, представлення схеми у процесі автоматизації граматичної структури дозволяє уникнути вербальних формулювань і зекономити час в аудиторії.

Вважається [2, с. 40], що в процесі формування граматичних навичок доцільно вживати два види схем: оперативні, що використовуються у процесі автоматизації при виконанні комунікативних вправ, та узагальнюючі, що застосовуються для граматичного узагальнення по завершенні презентації нової граматичної структури. Для того, щоб оперативні та узагальнюючі схеми виконували свої функції, необхідно навчити студентів вірно читати схеми.

ЛІТЕРАТУРА

1. Андреевская-Левенстерн Л. С. Методика преподавания французского языка в средней школе / Л. С. Андреевская-Левенстерн. – М. : Просвещение, 1983. – 222 с.
2. Малышевская Л. П. Управление процессом формирования речевых грамматических навыков: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.02 «Методика обучения иностранным языкам» / Л. П. Малышевская. – Воронеж, 1975. – 21 с.

СТРУКТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ ЯПОНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ

Аністратенко Л. С. (м. Київ)

На основі проведеного нами аналізу японських літературознавчих термінів кількістю 1 456 можемо констатувати, що досліджувана нами термінологія має ряд рис, відмінних від термінологій європейських мов та інших галузевих термінологій японської мови з погляду структури, які очевидно зумовлені особливостями японської мови та історією японського літературознавства. Відомо, що в терміносистемах європейських мов присутнім є високий показник творення термінів синтаксичним способом та способом афіксації. У фаховій мові японського літературознавства нами виявлено лише 3,26 % та 5,01 % продуктивності кожного способу відповідно. Причину невеликих показників вказаних способів термінотворення вбачаємо в участі у формуванні лексики японської мови більш зручного для творення термінологічних одиниць способу коренескладання. Термінологічні одиниці, утворені цим способом мають особливості, які відповідають низці “вимог” до термінів – прозорість внутрішньої форми, компактність, і разом з тим високу інформативність. Кількість одиниць, утворених шляхом коренескладання, за результатами нашого дослідження, є найбільшою у японській літературознавчій термінології і становить 38 % від загальної кількості.